

КОРОТКІ ВІСТІ

Віктор, 14 жовтня 1969

АМЕРИКАНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПРАВНИКІВ

ажу втручалося у справу номінації судді окружного суду Клементі Ф. Гейнворта на члена Найвищого Суду ЗСА. 18-го вересня це Товариство одностайно вирішило, що Гейнворт повинен надати на призначення йому президентом Ніксоном пост. В Сенатській Правничій Комісії під час довгих переслухань порушили різні закиди проти цієї номінації, і тепер Товариство Правників знов займалося цією справою та знову стверджувало, що Гейнворт надається на суд Найвищого Суду ЗСА. Але теперішні рішення правників не було одностайне, бо „за“ було 8 голосів, а „проти“ 4. Та все ж такі голоси правників становили судді Гейнворта і збільшили певність, що повний Сенат затвердить його номінацію.

АСТРОНАВТИ АПОЛЛО 12 ВИБЛЯЮТЬ СВОЇ ПЛАНИ

дослідження поверхні Місяця. Астронавт командир Чарльз Конрад і підкомандор Аллен Бім сподіваються, що зможуть легко дійти до випущеної ракети в 1967 році Сорвеса 3 та привести на Землю якусь її частину, щоб можна було її на Землі досліджувати. Астронавти Аполло 11 осіли були на Місяці майже 4 милі від цієї ракети. Астронавти Аполло 12 мають так довго кружляти над Місяцем, щоб могли осісти недалеко від Сорвеса 3 та пішки до нього дійти. Випущення Аполло 12 має відбутись 14 листопада в районі Океану Вур, а астронавти Аполло 11 осіли були коло Моря Спокойного.

НЕ БУДЕ ЗАМИРЕННЯ У В'ЄТНАМІ

з вини критичизму супроти В'єтнамської політики президента Ніксона — заявив державний секретар Вільям Роджерс в інтерв'ю, що його перевела „Нешенел Бродкестінг Компані“. І надалі, заявив державний секретар, солідарний фронт цілого американського суспільства за президентом Ніксоном спонукає на певне комуністів повести переговори про мир. Роджерс признав, що Паризька конференція не має успіху.

ПАПА ПАВЛО VI ПРИЗНАВ

у зверненні до Синоду католицьких єпископів, який тепер відбувається в Римі, що єпископи повинні „брати більшу участь“ в адмініструванні Церкви, але водночас підкреслив, що зверхня влада Папи мусить залишатись неперушеною і що Папа єдино має право вирішувати остаточно всі справи Церкви.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПЕРЕВІВ

в минулу суботу велику нараду в справі В'єтнаму. Він вислухав звіт про головні шфефи Об'єднаних Штатів американських збройних сил, ген. Ерла Вілера, при чому присутніми були: секретар оборони Мелвін Лерд, шеф штабу Армії ген. Вільям Вестморленд, шеф морських операцій адмірал Томас Мурер, шеф штабу летиства ген. Джон МакКоннел, командир корпусу морської піхоти ген. Льюард Чепмен і спеціальний дорадник Президента Генрі Кізігер. Ніяких подробиць цієї наради не оприлюднено.

НАТО ПОВИННО ПЕРЕТВОРИТИСЬ

в Американсько-європейський договір безпеки — заявив західнонімецький міністер фінансів Франц Йосиф Штраус в своїй промові, що її вголосив на форумі Університету Південної Кароліни в Америці. Франц Йосиф Штраус звернувся з закликом до Британії і Франції, щоб вони сполучили свою ядрову зброю і створили таким чином зв'язок європейської атомової зброї, як базу для самостійної європейської збройної сили.

У ТУРЕЧЧИНІ ВІДБУЛИСЯ

в минулу неділю парламентарні вибори, в яких перемогла Партія справедливості, головою якої є прем'єр Сулейман Демірел. Другою найбільшою — опозиційною — партією є Республікансько-народна партія, яка дещо збільшила свій стан посідання в 450-членному турецькому парламенті.

Жіноцтво УНС цієї неділі матиме свою зустріч на Союзівці

Союзівка, Кергонскон. — У найближчу, неділю, 19-го жовтня, на цій оселі відбудеться зустріч, яку влаштує Жіночий Комітет Українського Народного Союзу з нагоди 75-річчя цієї найстаршої і найбільшої української установи в Новому Світі. Комітет очолює заступниця головної передсідниці УНС пані Марія Душник і до нього входять усі жінки, що є в Головному Уряді УНС. Батька і різноманітна мистецтва та розвагова програма відбудеться після Служби Вожої та впровадження. У програмі, між іншим, виступить з читанням уривків із своїх казачанських есеїв письменниця Уляна Люболич, а промовлятимуть ред. Галина Сміндяк та пані Оксана Ленець. Під час програми будуть вручені три грошові нагороди для трьох жінок, які впродовж цього року мали найкращі організаційні успіхи в УНС. Буде розвагова програма.

Світові Серії переносяться при стані 1:1 на стадіон „Метс“ в Нью Йорку

В двох перших грах Світових Серій бейсболу обоа переміж, „Метс“ з Нью Йорку та „Оріолес“ з Балтимору здобули по одній перемозі. При стані перемог 1:1 у цих двох зустрічах в Балтиморі, три даліші гри Світових Серій переносяться на Шей Стадіон в Нью Йорку, де господарями стадіону є дружина „Метс“. Даліші змагання на цьому стадіоні дають дружині „Метс“ надії здобути першість світу у цюгоричних серіях, хоч і суперники з Балтимору є безсумнівно дуже сильною дружиною.

В першій зустрічі чемпіонів Національної і Американської Ліг бейсболу, вишляла переможцем дружина „Оріолес“ з рахунком 4:1. Вже в першій грі здобули „Оріолес“ одна проби, а потім у четвертій підбили рахунок на 4:0 трьома далішими пробирами. Одиний

пробіг для дружини „Метс“ здобув Ал Вейс ударом при заповнених базах, але на тому й закінчилися спроби „Метс“ вирівняти рахунок. В другій зустрічі значно краще написався кидач Джеррі Кузман із дружини „Метс“, який дозволив суперникам лише на два удари. У висліді героїчного двобою кидачів обох суперників вислід цієї зустрічі був лише 2:1 для дружини „Метс“, при чому переможний другий пробіг здобули „Метс“ шойно в дев'ятій зміні.

Двом грам Світових Серій в Балтиморі приглядалося разом понад 100,000 глядачів (по 50,000 кожній зустрічі). На змаганнях в Нью Йорку сподіваються теж відкрити виповненого стадіону симпатиків „Метс“, які вже задалегідь позакупували місця на всі три гри на Шей Стадіоні.

Ніксон: політика ЗСА не залежить від вуличних демонстрацій

Вашингтон. — Президент Ніксон стверджує, що було б „великою безвідповідальністю“ змінювати докладно передуманий план закордонної політики під натиском збоку вуличних демонстрацій. „Історія справедливо засудила би президента, який прийняв би такий курс“. Президент Ніксон висловив свої погляди на теперішні протестні вуличні демонстрації і їх зв'язок з американською закордонною політикою в листі до 19-річного студента Джорджтаунського університету в Вашингтоні. Ранді Дікса, який обурився був в листі до Президента на його вислів на пресовій конференції 26 вересня, що він, Президент, „серед інших умовин“ не ділатиме під впливом протестних демонстрацій. Названий студент висловив погляд, що президент ЗСА, що його вибрали люди, повинен прислухуватись до їх думок і що тому той вислів президента був „що найменше погодно передуманий“. Президент Ніксон признав право американським громадянам висловлювати свої опозиційні погляди і запевнив, що він, Президент, добре свідомий того, що частина американського народу прагне негайного віддалення всіх американських військ з В'єтнаму. Але, каже Президент, треба відрізнити громадську думку від думки демонстрацій. Президент переконааний, що коли б він послухав демонстрації, то зрадив би більшості народу, що його обрали. Не можна узалежнювати політики Уряду від демонстрацій, бо це доведло б до анархії і хаосу. Теперішні демонстрації не кажуть нічого нового. Президент запевнив, що впродовж своїх 9-ти місяців урядування він кожний день присвячував пошукуванню миру у В'єтнамі і що шлях, яким йде до цієї цілі, базований на восторонній студії. Американський президент мусить брати на увагу наслідки кожного пошкодження кроку на коротку і довшу мету, на актуальному міжнародному терені. 15 жовтня багато американців скажуть просто „за мир“.

Д-р В. Галан переобраний на голову ОБВУА

Філадельфія. — В суботу 11 жовтня відбувся тут в домі Союзу Українок 10-й Делегатський З'їзд Об'єднаних 6 воююч українців в Америці на якому переобрано на голову цієї центральної національної комбатантської організації д-ра Володимира Галану з зазначенням осідку Головного Управління у Філадельфії. ОБВУА заснована 10 жовтня 1949 р. у Нью-Йорку із виключенням до цієї нової організації існуючої в Америці від 1925 року Українського Стрілецького Громади і тому 10-й Делегатський З'їзд був неначе ювілейним. На голову з'їзду обрано делегата Відділу ОБВУА з Чикаго, кол. члена І Української Дивізії Ореста Горюхського, заступником був дир. Петро Постолок, секретарем ред. С. Конрад. До Почесної Президії ввійшли генерали А. Валієвський і П. Самутин, кол. УСС пані Ганна Ратич і дир. І. Поритко та І. Вишневецький, що були членами Головного Управління ОБВУА від самого початку існування цієї організації. Після звідомлень і дискусій, в якій затримано головну колючність „відмолювати“ ОБВУА за його збереження, та проблему ідеології української комбатантської організації — обрано нову Управу, до якої ввійшли — крім голови — його заступники: д-р І. Козак, І. Поритко і Ю. Лопатівський, І. Вишневецький — скарбник, І. О. Третьак — організаційний референт, С. Конрад — секретар, І. Давидівський — господарський референт, М. Алексєвич — справні архіву, музею і відзнак, В. Сміндяк — культурно-освітній референт, редактор „Вістей Комбатанта“ І. Кернін, І. член Управу — О. Горюхський та П. Постолок. Контрольна Комісія: д-р Володимир Рудницький — голова, В. Душин і Марія Величко — члени, В. Рудавський і М. Спінчак — заступники. Головний Суд: ген. Самутин — голова, С. Гнатівський і Я. Герасимович — члени, О. Утриско і Ю. Тамарський — заступники. Комісія нагород: д-р М. Рибак, інж. М. Каплицкий і Т. Мацьків. Схвалено деякі зміни статуту.

У прийнятих резолюціях підтримано політику президента Ніксона супроти В'єтнаму, висловлено надію щодо одностайності і діловитості 10-го Конгресу Американських Українців, висловлено солідарність із становим Синоду Католицьких Єпископів у справі Патріархату в Укр. Кат. Церкві й надію, що й Православна Церква знайде єдність і гірархічне завершення також у своєму Патріархаті, рішення продовжувати й поліпшити журнал „Вісті Комбатанта“ і т. п.

Ньюаркська Округа УНС змагається за новий організаційний успіх

Ньюарк. — Минулої неділі, 12-го жовтня, відбулися тут в Українській Народній Домі організаційні наради представників 22-ох Відділів УНСОюзу, що належать до цієї Округи. У висліді наради прийняли схвалити докладати всіх старань, щоб на сто відсотків виконати своє зобов'язання у відношенні до 75-річного УНСОюзу. Округа має придбати в цьому році триста членів, а досі, тобто до кінця вересня, придбала 180. Залишається за останні три місяці придбати ще 120, тобто по 40 кожного місяця й виконати завдання, яке представники поодиноких відділів поставили на зборах. В минулому Округа мала місяці, в яких здобувала по сорок членів місячно, то ж зможе це повторити й тепер. Виконання повної квоти Округи піднесло б її ще вище на почесній таблиці округу, на якій вона тепер записана шосто місце. Збори Округи відірвала її голова пані Стефанія Букшова.

Три супутники СССР кружляють у космосі із 7-ма астронавтами

Москва. — В понеділок 13 жовтня ц. р. Совети випустили у космос третього з черги штучного супутника впровадження трьох днів. Це був „Союз 8“, що його залого становлять д-р Алексєй Слісєв і полк. Володимир Шатаєв. Попередніми штучними супутниками були „Союз 6“, випущений в минулу суботу з двома астронавтами (Совети називають їх „космонавтами“), підполк. Георгієм Шондіним і Валерієм Кубасовим, і „Союз 7“, випущений в минулу неділю. Залого цього останнього становлять підполк. Анастолій Філіппенко, цивільний інженер Вадислав Волков і підполк. Віктор Гербатко. „Союз 6“ кружляє довкола Землі у найдалішій віддалі від неї на 143 милі, „Союз 7“ на 141 милі, а „Союз 8“ на 139 милі. Командиром всіх трьох штучних супутників і їхніх залогів є 41-річний полк. Шатаєв з „Союза 8“. Совети не сказали нічого про план і завдання цієї місії. Не підлягає сумніву, що найпершою ціллю висилки в космос аж трьох супутників із людськими залогами було відзначити дещо із престижу, втраченого внаслідок програти перегонів до Місяця і тріумфального успіху американського „Аполло 11“. Припускають, що Совети старануться встановити постійну летючу космічну лабораторію. 7 астронавтів у космосі — це своєрідний совєтський „рекорд“.

В Торонті помер св. п. о. д-р Богдан Липський

Торонто. — Минулої неділі, 12-го жовтня, тут помер на 86-му році життя парох церкви св. Миколая, один із найбільш заслужених церковних і громадських діячів, протерей і протопревітер, папський прелат о. проф. д-р Богдан Липський. В роках 1931-39 був професором морального богослов'я в Богословській Академії у Львові, а опісля війни після другої світової війни в Західній Європі, продовжував свою педагогічну працю в духовних українських семінаріях у Гіршбергу і Кулемборгу, Палежов до краху знавців східної літургії. В роках 1932-39 був капеляном української церкви в Нью-Йорку.

БІЛА КАМЕЛAVKA НА ТЕЛЕВІЗІЇ

Нью-Йорк. — З кінцем минулого тижня телевізійні станції передавали репортажі із відкриття Синоду Єпископів Вселенської Церкви в Римі. Між привабливими патріархами, кардиналами, митрополитами й архієпископами та єпископами виразно вирізнялася однака між ними біла камелавка, що її носили Верховний Архієпископ УКЦеркви Кардинал Йосиф Сліпий.

Традиційний Осінній Товариський З'їзд Лікарів відбувся на Союзівці

Союзівка, Кергонскон, Н.І. — В суботу 11 і в неділю 12 жовтня ц. р. тут відбувався традиційний Осінній Товариський З'їзд Лікарів, алаштуваний заходами Українського Лікарського Товариства Америки, Відділ Нью-Йорк, що його очолює д-р Євген Грабарчук. У з'їзді взяло участь понад 150 лікарів із ЗСА і з Канади із своїми родинами, як також велика кількість гостей. В рамках з'їзду відбулися в суботу збори Пенсійної Секції УЛПТА, на яких обрано Управу Секції в складі: д-р С. Грабарчук — голова, д-р Роман Мороз — місто голова, д-р Володимир Ленець — секретар і д-р Галина Врещона — скарбник. Відбували свої наради також Секція Дружин Лікарів. Увечері в суботу відбулася спільна вечеря лікарів з родинами та гостями, що нею проводив д-р С. Грабарчук, який представив гостей, між ними голову УЛПТА д-ра Богдана Шебунчака, проф. Михайла Тершапівца, голову Товариства Інженерів інж. Володимира Гнатівського, ред. Богдана Кравця (Продовження на стор. 4-й)

Парафія Св. Трійці в Кергонсконі прощала о. Любомира Гузара із його від'їздом до Риму

Союзівка, Кергонскон, Н.І. — В неділю 12 жовтня ц. р. тут на оселі УНСОюзу відбулися прощальні проводи основоположника й пароха парафії св. Трійці й ініціатора будови парафіяльної церкви в Кергонсконі Впр. о. Любомира Гузара, який від'їжджав на даліші студії до Риму. Для вшанування заслуг свого пароха й довголітнього капеляна Союзівки заходою проводу церковної громади та управи Союзівки був влаштований тут прощальний бенкет із участю ок. 200 осіб, парафіан і гостей Союзівки. Проводив бенкетом, що його відкрив молитвою Впр. о. декан Богдана Волошин, д-р Вол. Ленець. Чергу промовців започаткував д-р В. Шебунчак від Українського Лікарського Товариства, вручаючи разом з представником Товариства інженеру інж. Богданом Раком окремий дарунок о. Гузареві. В далішому промовляв Євген Гановський від СУМА, д-р Роман Осінчук від Товариства за Патріархальний Устрій, Ярослав Рубель від КЛК, який вручив о. Гузареві на спогад плякету — відзнаку КЛК, п-ні Оксана Ленець від Відділу СУА, ред. В. Кравця від УНС і „Свободи“, інж. Зенон Глов'як від Т-ва

Проф. Іван Власовський, видатний науковець, автор і діяч, помер у Торонті

Торонто. — Минулої п'ятниці, 10-го жовтня 1969, тут помер на 85-му році життя один з найвидатніших наших церковних і громадських та педагогічних діячів, богослов-науковець та автор багатьох висококоштовних праць св. п. проф. Іван Власовський. Покійний народився в 1883-му році на Харківщині. Від 1908 до 1918-го року учителював у гімназії на Полтавщині, а з 1918-го року був директором гімназії в Луцьку. В роках 1920-1930 багато причинився до українізації православної церковного життя на Волині, був членом комісії для перекладу богослужбових книг, членом Т-ва ім. Петра Могили в Луцьку й Митрополічної Ради, редагував журнал „Церква і Нарід“. В рр. 1928-1930 був послом до польського сейму. Був одним з організаторів Луцької „Прогресивної“ та постійно переслідуючий польську владою, включно з у'в'язненням у відомій Вережі Каргуській. В рр. 1942-43 був секретарем Адміністрації Української Автокефальної Православної Церкви, опісля директором Канцелярії Священного Синоду і директором її Богословського Інституту. Переїхавши в 1948-му році до Канади, сл. п. Іван Власовський був професором Коледжів св. Андрія та редактором відновленого журналу „Церква і Нарід“. Залишив численні праці головною на церковно-історичні теми, між ними такі джерельні книги, як „Канонічні й історичні підстави автокефальності Української Православної Церкви“. На коротко перед своєю смертю закінчив капітальну працю „Моральне Богослов'є“, що вже здав на друку.

Похорон заповідано на віктор, 14-го жовтня, в Торонті, де похована його дружина. Очолював похорон Архієпископ Владика Михайла з Торонто. Численну делегацію із ЗСА, що виїхала на похорон, очолювали о. протопревітер Іван Гуляк, о. протопревітер А. Селіпін, о. мітрят Т. Форостий, о. П. Шпирук та інші священики.

Резолюційна Комісія УННА відбула наради

Нью-Йорк. — У понеділок, 13-го жовтня, тут у приміщенні канцелярії УНКА відбулися у вечірніх годинах перші наради покликаної Екзекutiveю Українського Конгресового Комітету Резолюційної Комісії, завданням якої є приготувати проект резолюцій на недалекій 10-й Конгрес Американо-Українців. Згідно зі статутом УНКА, до Резолюційної Комісії входять редактори чи репрезентанти пресових органів усіх організацій і установ, що працюють в системі УНКА. У перших нарадах, що їх відкрили та якими проводив ред. А. Драган (чл. „Свобода“), взяли участь д-р Володимир Душ-

3 України одержано збірку документів про судові процеси 1966-67 рр.

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УТБ). — У видавничстві „Сучасність“ готується до друку нова збірка документів, які у відписках поширені в Україні. Вони досі не були відомі на заході і є періодичними матеріалами для історії сучасної амоборони українського народу і судових процесів та репресій в Україні. Серед документів зокрема матеріали до першого процесу Василя Чорновола у Львові в липні 1966 року, на якому його судили за те, що він відмовився давати зізнання на закритому процесі проти братів Богдана і Михайла Горинів, Михайла Осадчого і Миколаси Зваричевської в квітні 1966 року. Велику частину нової збірки становить запис з процесу над учитеlem Михайлом Озерним, що відбувся в лютому 1966 р. в Івано-Франківську. Запис заклада літературний праці „Радянської України“ Павло Скокоч і виселав до першого секретаря ЦК КПУ України Петра Шемелю до справи Святослава Караванського, тексти при- судів, промови суджених діячів культури, петиції і протестні писемства в обороні арештованих і суджених, що їх висилали до органів совєтської влади представники громадськості України і под. Збірка цих нових документів поляється друком цієї збірки.

Лідери Демократичної Партії повіту Гадсон промовляли на вічу українських демократів

Джерсі Сіті. — В демократичному вічу, що його влаштувала 12-го жовтня з місцевою Народною Домі Українсько-Американською Демократичною Організацією повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амійо, а в імені українців місто голоду Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Гадсон Станіслав Станіславський, який представляв у цьому слові чисельний стан українців у Джерсі Сіті, повіті Гадсон, а далі теж в цілості ЗСА, в Канаді, в цілому світі, підкреслюючи, що українці в ЗСА не така вже мала національна меншина, щоб з нею можна не числитися. Вічем проводив сержант поліції українського роду Василь Гумен, а взяли в ньому участь разом із кандидатами на виборні пости теж всі члени проводу Української Демократичної Партії Волтер Волф і посадики міста Сікоку Павло Амій

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Степан Бандера

Точно десять років тому, 15 жовтня 1959 р. українською успішністю потрапила страшна вістка, що в Мюнхені від отруйної пістолі насланого московськими скритовбивцями агента згинув Провідник Організації Українських Націоналістів «п. Степан Бандера, поклавши своє щоденно молоде життя на тому самому жертівнику боротьби за волю народу, на якому перед ним віддали своє життя з рук тих самих скритовбивців Симон Петлюра, Іван Коновалець, Тарас Чупринка, Лев Ребет. Московська отруйна пістолі, як і раніше куля в Парижі та бомба в Роттердамі, була вибірає в провідника, що став синонімом найвищих прагнень свого народу, символом його найвищою ідеалу — бути сувереном своєї землі і своєї долі.

Убиваючи Петлюру, Коновальця, Бандеру, московські скритовбивці знали, що вони роблять. Для поневоленого народу на рідній землі і для розсіяних по світі скитальців джерелом найбільшої заохоти і захоплення є ті, що своїм розумом, завзятістю, ідеалізмом та боротьбою зобов'язали собі авторитет провідників, ставши живим прологом, що поринає до боротьби, вказує мету і шлях до неї. Куля, бомба чи отрута приходять тоді, як усі інші намагання ворога не дають бажаного успіху. Фізичне знищення провідників насуває після того, як завели всі чортівські намагання морального скритовбивства, зламання їхніх характерів, часто при допомозі слабих земляків, що втрачають межу і міру у внутрішніх суперечках та, заціпенілі, намагаються стягнути в створену ворогом безодню свого групового чи партійного протипротивника.

Куля в Парижі, бомба в Роттердамі і отрута в Мюнхені промовисто потвердили давню істину, що немає сили і зброї, які могли б убити духа, вбити ідею. Цілком навпаки. Принісши найвищу жертву, жертву свого життя в боротьбі за волю, фізично знищені ворогом, провідники ще більше і ще міцніше об'єднують своїми ідеями нарід, ще виразніше вказують і прикладом власної найвищої жертви, що більше заохочують продовжувати їхню боротьбу.

Уже повних десять років немає між нами св. п. Степана Бандери. Немає його тільки фізично, бо його боротьба і жертва залишається назавжди у великій спадщині найвищих ідеалів, які і його ім'я залишилося в пантеоні найбільших мужів української історії.

«Мораторіум» — на втіху комуні

Кілька місяців тому гурт ліберальних студентів з того оередованця, яке підтримувало активно виборчу кампанію сенаторів пок. Роберта Кеннеді і Юджина МакКарті, проголосив ідею перевести 15 жовтня ц. р. демонстрацію під гаслом «В'єтнамський мораторіум». Несподівано імпреза, подумана, як ще одна протиполітична авантюра на терені університетських кампусів, набрала політичного характеру на крайову міру. В минулому тижні 17 сенаторів і 47 конгресменів склали заяви солідарності з «Мораторіумом», деякі президент високим шкіль рішлени припинити на той день виклади, а, наприклад, посадинок Нью-Йорку Джан Ліндзі, який хоч формально республіканець, кандидат, як ліберал, проголосив на 15 жовтня ц. р. «День пошани». Дехто носився в той день чорні опаски на раменах, ніби з жалоби за полягалими, насправді на знак солідарності з демонстрантами. Демонстрація же, їх ініціаторам і закулісовим аранжерам ідеться не про мир у В'єтнамі, а про підірвання Уряду Ніксона включно з його мировими заходами.

Вимагаючи «негайного і беззастережного» відкликання всіх американських збройних сил з В'єтнаму, демонстранти повторюють буквально вимогу Північного В'єтнаму. В'єтнамські комуністи готували «заміщення» тоді, коли Америка сквітнулася. Треба насправді надзвичайно дивуватися і жаліти, що американські сенатори і конгресмени, які солідаризуються з такою демонстрацією, не розуміють, що вони ллють воду на млин комуністів та що виконання їхньої вимоги мало б своїм наслідком страшний упадок престижу З'єднаних Штатів у всьому світі і підбадьорення комунізму до дальшого агресивного походу у Південній Азії.

Тому, наприклад, популярний ньюйоркський щоденник «Дейлі Нюз» назвав день 15 жовтня 1969 «днем ганьби». Він звертає увагу, що «В'єтнамський мораторіум» це бунт проти Ніксона, як головного команданта американських збройних сил та відповідального за долю країни керівника державної політики. Твердо думаючи американці потішають себе, що демонстрація в дні 15 жовтня ц. р. перейде у спокійну, у пристойних межах. Все одно — сам факт таких демонстрацій з участю деяких сенаторів, конгресменів, професорів і посадинок — це жалюгідне явище і сумне свідчення сучасної розтлі у світі думок.

Леонід Полтава

ПРОБЛЕМИ X КОНГРЕСУ

Кожний день наближає нас до важливої події — X Конгресу А. м. е. риканських Українців, чи, сказавши популярно, Конгресу УККА. Загальноприйнятє справедливе і твердження, що Український Конгресовий Комітет Америки — це найвища українська політична репрезентація в цій країні. А що в ЗСА живе найбільша кількість українців та американців українського роду (різні джерела оцінюють нас по-різному, від одного мільйона аж до чотирьох з половиною мільйонів!), то на УККА, отже на всіх нас, спадас і найбільша відповідальність за те, куди ми йдемо і до чого йдемо, як співтовари.

До чого йдемо? Відповідь ясна: як громадяни ЗСА, ми дбаємо про її розвиток, про її відповідність підтриманню сил, про те, щоб ця земля Вашингтона ніколи не розлучилася — за висловом Т. Шевченка — з «новим і праведним законом», себто з народоправством. Одночасно у своїй праці в усіх її аспектах, громадсько-політичному, релігійному, культурному і т. д., намагаємось ми діяти так, щоб прискорити остаточну перемогу поневоленого українського народу в його змаганнях за державну самостійність і незалежність.

Інша справа — куди ми йдемо? Чи йдемо дійсно шляхом інтеграції в американське життя, чи шляхом асиміляції, на шкоду не лише собі та Україні, а й Америці?

Одною з головних проблем X Конгресу Американських Українців мала б бути проблема винародовлення української спільноти в Америці. Д-р Марія Савицька з тижневика «Новий Шлях» з 19 липня 1969 р. інформувала, що у великих скупченнях уже маємо від 50 до 75% мішаних подружж, а в менших поселеннях — від 90% до 100%. У великого дзвона тривоги б'є на сторінках української преси в ЗСА і Канаді і Олена Тишівницька, яка у відкритому листі до Екзекутиву УККА, надрукованому у «Вільному Світі», пропонує включити в програму праці відповідної комісії Конгресу питання мішаних подружж. При тому авторка доброзичливо пише про «відіскання, пригнічення і збереження при українстві і при наших вірознавцях усіх тих, що вже є мішаними подружжями або їхніми нащадками». Авторка має опрацювати проєкт Суспільного Посередництва для молодих українських партнерів, щоб сприяти їм знайти одне одного, а не шукати людей інших національностей та вірознавців. На цю тему вже писали й інші автори.

Якщо справа мішаних подружж з до певної міри проблемою «даку», завершеном одного періоду життя молодого українського людини в Америці, то проблемою «фундаменту» є українські діти в цій країні. З цього погляду, Праця Шкільної

Ради УККА, її співпраця з С. У. А. з Православним Сестринством, з ОПДЛ, взагалі з усіма установами, які дбають про українське виховання дітей, — мала б бути насправді найважливішою під час X Конгресу Українців.

Делегати X Конгресу як від центральних організацій УККА, так і від платників Народного Фонду, мають спільно подумати над створенням окремого фонду для покривання й удосконалення укр. а. і. шкільництва, ведення сатирів, асел, видання підручників, і л. о. стратегічних матеріалів для допомоги вчителю, виховникам та учням. На справі виховання доросту й молоді держави видають значну частину свого бюджету, а українська спільнота в своїй головній репрезентації й досі не має на це навіть окремого фонду. Вишкільного фонду, чи як його назвати.

Кого репрезентуватиме Український Конгресовий Комітет Америки через 10-15 років? Чи можна допустити до того, щоб українець — православний, католик чи свангелік — американський громадянин, не зміг порозумітись із своїм братом-сестрою з Франції, Німеччини, Аргентини чи ще більше — з України, не знаючи української мови? За втратою мови підуть і інші втрати. Вони вже є, і то великі. Жертвенність нашої громади постійно зростає, впарі з добробутом, у тому числі й на УККА, але не можна замикати очей на те, що все покищо тримається на людях старшого покоління: майже не видно молоді між платниками УНФонду, ані у Відділах УККА на місцях.

X Конгрес Американських Українців, виступаючи в обороні прав українського народу бути господарем власної землі і власної долі, повинен також виявити себе господарем нашої долі у вільній Америці, як етнічної спільноти. Дітей і молоді не можна змусити бути українцями: їх можна і треба зацікавити, щоб вони самі бажали бути українцями. Масом для цього всі дані, головний наш аут — тисячолітня українська культура і рідні українські Церкви.

МІСТЕЦЬКЕ ЗАМАГАННЯ НАТАЛОК ПОЛТАВОК

У м. Полтаві, в обласному Музично-драматичному театрі ім. М. Гоголя, тривають заключні конкурсні змагання за найкраще виконання ролі Натали Полтавки в однойменній опері І. Котляревського — М. Лисенка. До складу жюри, між інш. особами, входить артистка Наталя Ужвій. Найкращою спеціальною Наталою Полтавкою може стати одна з трьох оперних солісток — артисток, які дійшли до фіналу конкурсу: Віра Волкова, Клавдія Радченко, або Неллі Мельник.

ся ще мені генеральний рішничий страйк, що був у жнива 1901 року, як ще тоді люди працювали за 35 грейцарів на фільварках. Тоді приїздили бесідники з Бібрки, а в Городиславичах був посол Романчук. Щеля того страйку вже платили більше робітникам.

... Здив на Високім Замку у Львові, вже було холодно, я був на здвизі із моїм покійним батьком. Такий здвиг також відбувся і в Городиславичах 1901 року.

Пригадую, одним із перших, що виїхали до Бразилії, був молодий Андрій, що мешкав за Латвітишми, 5-те обістя від нас коло Паранькових. Також Софія та Юзька Сукманісті і другі в той час виїздили до Америки. Треба твердити, що національна свідомість нашого тодішнього пароху була велика. Це вже були часи Здвиго Соколів у Львові 1914 року та боротьби за Україну, яка почалася від Українських Січових Стрільців під час першої світової війни.

Національна свідомість за священників-москвофілів (о. Григорівича та о. Заневича) була мала, та все ж таки люди самі держалися за «Просвіто».

Коли б я знав, що мені це доведеться побувати в Америці та пізніше описувати своє минуле, то був би старався зберегти всі деталі, але сьогодні вже все забулося на старі літа...

П. Чуйко

УКРАЇНСЬКА ЕМІГРАЦІЙНА ЛІТЕРАТУРА ТА ЇЇ ПРОБЛЕМАТИКА

У «Свободі» свого часу була надрукована стаття відомого українського письменника Івана Смолія про стан української літератури в еміграції. Стаття була змістовна й порушувала дуже актуальні справи. Автор цілком слушно твердив, що показники росту чи спаду нашої літератури є одночасно показниками стану нашої національної свідомості, яка є головною підставою нашого національного й культурного життя. Розвій культури на еміграції — найкраще мірило нашої культурної зрілості та готовності до власного незалежного, державного життя.

Коли говорити про стан українського національного життя на еміграції, то треба сказати, що н а й більшого розвитку воно набуло за часів нашого перебування в таборах Німеччини. Очевидно, були й свої недоліки в тодішніх «таборних республіках». Але тільки завдяки тому, що ми жили в таборах, не розпорошено, ми спромогли створити ряд культурних установ, з якими пішли в дальшу дорогу. Тоді створено також і літературне об'єднання. Тепер можна твердити, що тільки завдяки нашій організованості нас не спіткала доля десятків тисяч козаків, виїждів, більшовиків на страту. А ми стояли дуже близько від такої долі.

Треба сказати, що найбільш цінними були в таборах наші культурні досягнення. Тільки українці піддали в тих таборах умовах про виховання дітей в національному дусі, про організацію навчально-виховної системи, про заснування Української Вільної Академії Наук, про НТШ та ін.

Ще все залишилося, як згадувати, в Європі, бо в дальшій мандрівці ми майже все це розгубили. Багато наших людей, зустрівшись з новими еміграційними проблемами, перестали цікавитись своїм національним життям і пішли по шляху асиміляції. А в не одного з тих, що в таборах видавали себе за «найтвердішого» українця, якого жадна еміграція не заломить, власні діти вдома не говорять українською мовою.

Ми маємо чимало своїх письменників на еміграції, і то добрих, якими можемо похвалитись, але маємо дуже мало читачів, бо наша мова у значній частині відійшла від українського національного життя. І чи не є це прорісним фактом, що відомий український літературознавець закликає нашу молоді ступати на шлях асиміляції? Тому й не дивно, що наші студенти, які студіюють в американських і канадських університетах, вивчають чужу нас філософію і відмовляються вивчати свою, нехтують заповіт Великого Кобзаря, який закликав: «І чужому наукається, свого не пурається».

І Смолій слушно тверджує, що наше еміграційне суспільство стає «що о р аз

тоншою півкою». Очевидно, ця «півка» тоншає до того, поки ми не стримамо нашу молоді від остаточної асиміляції. А для цього потрібно в першу чергу бажання батьків, які, на жаль, фактично потуркують асиміляції своїх дітей, боячись, щоб вони не відстали у навчанні в американській чи канадській школі. Звичайно, є й інші причини, чому батьки так легководно ставляться до виховання своїх дітей в національному дусі. Ось, для прикладу, скільки, читаючи українських родин у нашій місцевості мають у себе українські діти 6-10 років? Скільки родин передплачують українську дитячу літературу? Якою мовою розмовляють діти вдома?

Масом тисячі українських студентів, які навчаються в різних університетах в різних державах. Але до українських студентських громад належить лише менша частина нашої студентської молоді. Як свідчить про це аналіз одного канадського університету, багато студентів — українців зовсім не цікавляться українськими справами і фактично їх не знають. Коли підраховувати кількість студентів, які не цікавляться укр. релігійними справами, то стане зрозумілим, чому так різко зменшується наша релігійна громада.

Було б цікавим почути від самого автора, як, на його думку, можна було б підняти національну свідомість серед нашої молоді і серед батьків.

Є один відважний практичний спосіб популяризації творчості українських письменників — реферати, приєднані твором то чи іншого письменника. Але цей спосіб не досягає цілі у відношенні до молоді, бо вона, як правило, на такі реферати не з'являється. Та й що б вона так робила, не знаючи української мови? Але в комплексі з іншими заходами цей спосіб завжди актуальний.

Свого часу, згадує І. Смолій, окремі наші літератори вважали, що советські еміграційні українські літератури можна об'єднати за формулою «єдиного потоку». Тяжко придумати «мудріший» винахід! Бож чи не відомо, що советські письменники пишуть лише за партійними вказівками про речі, які йдуть врозрід з нашими визвольними змаганнями? Тут «єдиного потоку» ніяк не можна створити. Цю формулу часто використовували російські еміграційні літератори, і тому советські російські письменники, яких висилають на Захід московські комуністи, відразу знаходять собі приятелів з поміж еміграційних літераторів. Вони відкидають назву СССР і рекомендують себе, як представників «Великої Росії».

Проблеми української еміграційної літератури мають зайняти центральне місце серед культурно-національних проблем, що стоять перед нашою еміграцією.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редатор: Д-р Михайло Данилюк

БІЛЬ У КОЛІННІ

З приходом холоднішої погоди і раптовими змінами атмосферного тиснення починається сезон ревматичних болів, які дошкульно відчуває чимало людей. Крім бурштину плеча, болів нижньої частини хребта, запалень сухожилля рук та пальців, доволі часті бувають випадки запалення суглоба коліна.

Біль у коліні, очевидно, може мати різні причини, передусім пошкодження ударом, упадком, звихненням і т. д. Дуже часто це пошкодження відбулось багато років тому, і люди часто про це забувають. А треба взяти до уваги, що коліно — це доволі скомплікований апарат кісток, хрящів, зв'язок, бурс і доволі щільних м'язів, і кожна частина цього апарату може давати про себе знати болем, навіть протягом цілого життя, якщо давні пошкодження, що г'ршіти напруженням, ударом і т. д. Часто пацієнти нарікають на «ревматизм» у коліні, маючи при цьому лише наслідок давнього пошкодження.

Але правдиві ревматичні болі можуть розвинути також на базі давнього пошкодження, хоч в більшості воно мають суттєво запальний характер. Запалення в більшості хронічне, яке періодично повертається в гострий форми, особливо при надмірному напруженні, сильному прохолодженні, пошкодженні, атмосферичних змінах і т. д.

Біль у коліні старого пошкодження у гострій формі виявляє себе т. зв. водою у коліні і болем. Коліно набрякає, іноді дещо червоніє, в ньому відчувається тиснення і зсерединою, яке ніби розпирас суглоб. Це тиснення особливо відчувається в задній частині коліна, хоч саме набрякнення видно на передній його частині. Людині важко ходити, і з продовженням ходження або стоянням біль щораз сильнішає, а відпочинок приносить полегшу. Обсід такого суглоба виявляє стиснутість коліна і присутність в суглобі рідини. Рентген не завжди вказує наявність пошкодження. В деяких випадках спеціалісти — ортопеди відносять до особливих досліджень рентгеном, вперсуючи в коліно рідину, що дає на знімках контрасти. Це важливе при дослідженні пошкодження хряща коліна.

Хронічні ревматичні болі дещо відмінні. Вони наявні в людині постійно, адені вночі. Часто вони навіть дошкульніші вночі, і стають наче легшими, коли людина дещо розходиться. При такому стані особливого набряку суглоба не видно, але коліно болоче або в одному якомусь місці, або болить загально, і люди жалюються, що їх «крутить в коліні».

Час від часу такий хронічний стан погіршується. Він може дещо погіршитись при змінах температури, але іноді може виявитись повним запаленням суглоба, що дає картину подібну до пошкодження: набряк, біль при ходженні, неспроможність зігнути коліно, тиснення по всьому коліну іззаду, а крім цього процес запалення, що виявляється попервоначним цілого суглоба. Рентген також не завжди вказує артритичні зміни, бо в таких випадках часто йдеться про запалення бурс навколо коліна, як це буває також при бур-

ситі плеча. Давніший артрит рентген покаже. Правильну діагносту в гострих випадках може поставити лише лікар, часіми після консультації з ортопедом. Більшість пошкоджень, особливо коли в колінах тріскають хрящі, ортопеди оперують з великим успіхом. Гострі припадки ревматичного запалення лікуються з добрим успіхом різними медикаментами, включно з кортизоном. Іноді збільшення коліна від зайвої рідини й інєкції кортизону в суглоб може дати полегшу на довгий час.

Хронічні болі без гострих запальних процесів лікують консервативними методами: гарячі компреси на коліно, теплий одяг, зберігання ніг від гострих прохолоджень, аспіринові препарати. Є декілька сильніших медикаментів, які з успіхом застосовують при лікуванні суглобів, а серед них останніми роками відомий «Індоцид». Він, на жаль, не помагає при дегенеративних артритах, і доцільність його вживання може встановити лише кваліфікований лікар.

НАША АНГЛІЯ

Протягом вересня ми одержали понад шість сотень вміщених при цій колодоні запитників. Виповнені Читачами запитників це і далі надходять. Вільше ми мали при собі також листи з побажаннями, запитаннями. Ми не мали на увазі розбити на основі цих листів запитників статистичні студії, бо цілі їх інша: з поміччю Читачів удосконалювати нашу медичну колодону. Все ж можна сказати, що на анкету відповіли жінки і чоловіки в приблизно однаковій мірі, а до того різного віку, включно з молоддю, що було пряминою несподіванкою.

Багато Читачам було відповісти в нашій колодоні, бо вони поставили запити, які цікавлять ширший загаль, а деяким було відповісти індивідуально, наскільки дозволило час. Вільше запитів і побажань були такого роду, що вимагали окремих статей. Будемо старатись вичерпувати матеріал, так швидко, як зможемо.

На запит, чи коліно допомагає Читачам у розв'язуванні проблем здоров'я, всі відповіли «так», за винятком одної відповіді: «частинно». На запит, чи «Свобода» форма подавання колодоні задовольняє Читачів, вони відповіли не лише «так», але й були ласкаві додати до цього чимало призначень. Біля 75% відповідей вказали побажання, щоб книжка «На медичні теми» появилася якнайскорше. Як зазначили Читачі зі «Свободи», машинопис цієї книжки вже готовий і незабаром піде до друку. Книжка появляється весною наступного року.

Ми щиро вдячні всім Читачам, які відізналися з приводу нашого запитника. Матеріал, який ми одержали в зв'язку з цією анкетой — дуже багатий. Чимало листів не можна було читати без зворушення, такі вони теплі, приятельські і щирі. Зі свого боку маємо лише одне бажання: допомогти нашим людям, продовжуючи добрі традиції українського лікаря — громадянина. А чимало листів, які ми одержали, стали документом, який свідчить, що громада наша варта праці. Щастя, Боже, Вам усім!

Михайло Прокопів

З ГОРОДИСЛАВІЧ — У СВІТ ШИРОКИЙ

(17)

З життя села пригадую собі, як за допомогою наших односельчан в Нью-Йорку, які прислали долари на будову читальні та кооперативи — побудовано великий Народний Дім, критий бляхою. При цьому хоту підкреслити, що за старанням бл. п. Івана Бурбеля село було свідоме і ніколи не тягнуло за москвофілством. Ще пригадую собі, що дершим склепарем при кооперативі був Петро Кардаш, а в народній школі перша книжка починалася буквами «о, а, е, у, н». Мурована церква св. Вм. Дмитрія, а також мурований шпихлір були побудовані на багато скорше, як я народився, а нову школу побудовано, як я вже був у вищих класах гімназії.

За те, що бл. п. Іван Бурбель освідомив село Городиславичі — староста у Бібріці переніс покійного до Команча коло Сянока, в гори. Пригадують-

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ У ГОРОДИСЛАВІЧАХ

Присмо було читати листа з 26 квітня 1931 року Комітету села Городиславичі, ініціаторів будови Українського Народного Дому. Комітет згадував про 300 ініціаторів, присутніх на зборах, які зважалися це важке діло.

Будівельний комітет ще добре не розпочав своєї праці, як уже з'явилася проблема розподілу 2.000 доларів, хоч громадяни села зобов'язалися працювати безплатно. Тож звернулись по допомогу до тих колишніх городиславчан, які виїхали до Америки.

16 травня 1914 р. створено в Нью-Йорку «Товариство Городиславичів», яке скликало збори і представило просбу своїх братів: «Кличемо до всіх наших односельчан в Америці й Канаді — допоможіть! Допоможіть здвигнути народну святиню, величавшу, як була та, що її знищили москалі. Постарайтеся, щоб ваші імена були виписані на мурах нового Українського Дому».

Чи спромоглися б мешканці Городиславичів власними силами побудувати Народний Дім? Напевно ні, але завдяки розумному задумові будівельного комітету та щедрий підтримці односельчан в Америці, супроти одиниць, які не вірили, що ми так багато грошей можемо зібрати — УНД став дійсністю.

З радістю писав будівельний комітет, що УНД в Городиславичах стоїть по середині села, в добромі місці для житку всієї громади. В ньому була велика

зала, що містила 500 людей, там знайшли призначення такі товариства, як «Просвіта», Сокол, Січ, Кредитова каса, Пожарне товариство, Аматорський Клуб та інші. Було місце й для молоді влаштувати свої забави, а також для Кооперативної Молочарні з її машинерією. Український Народний Дім у нашому селі став центром усього життя.

Отже, колишні мешканці Городиславичів, розкинені по різних містах Америки, а найбільше скончені в Нью-Йорку, зі своїх мізерних заробітків спромоглися на таку високу жертву — 1.500 доларів, окрім 500 доларів на інші народні цілі, і тим допомогли своїм рідним поставити власний Український Народний Дім.

На цьому закінчується друг спогадів п. Михайла Прокопів. Дальший текст цих спогадів, в яких розповідає він про свої відвідини у 1962 р. рідного села, про подорож по Україні, ілюстровані документами й фотографіями, по'явиться в формі часті окремої книжкою. — Ред.

3 нагоди 20-річчя нашого переселення до Америки з емоцією згадуємо великодушність тих шляхетних осіб, що своєю допомогою облегчили наше тодішнє невідрадне положення: сл. п. Олену Гордінську, п. Михайла Шкільного, пані Марію та д-ра Володимира Пасієнкія і пані Ірину та інж. Романа Казержуків.

Одночасно складаємо з цієї нагоди 30 дол. на Фонд Енциклопедії Українознавства (НТШ-Сарсель).

Ярослава та Остап ОЛЕСНИЦЬКІ
Ньюарк, Н.Дж.

Лідери Демократичної Партії...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

раїнсько - Американої Канської Демократичної Організації повіту Гадсон на чолі із головою Організації Василем Жарським. Серед кандидатів на виборні пости були: мейор міста Гобокену Луї Де Паскале, Едвард Кларк, Альфред Семінський, Френк Канвел, і Честер Войтиха. З деяким опізненням прибув на віче голова стейтсової організації українських демократів Йосип Лісигер, обо-

Ньюаркська Округа УНС змагається за новий організаційний успіх

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

всього УНС, М. Отрока, Ю. Баранюка, І. Іванюка, В. Салабуна, пані Олесьницької, І. Марковича, В. Осадчука, пані Твардовської, І. Сміта, пані Гнатюк і ін. В дискусії над піднесеними справами та в звітванні Відділів про свою працю забрали голос І. Іванюк, В. Роговський, В. Салабун, пані Чорномаз, М. Леськів, Я. Демчук і пані Орихівська. На запити відповідали головні урядовці. Завваги про методи забезпечення подали головна рада Анна Дубас, яка день раніше взяла участь у конвен-

ції Вратського Конгресу стейту Нью Джерсі, на якому була на цю тему цікава доповідь. Дискусію підсумував голова наради В. Гнатюк, який окремо зазначив до всіх урядовців відділів, які не секретарями, щоб вони допомагали секретарям, а зокрема, щоб в останніх трьох місяцях цього року кампанії придбали щомісяця бодай по одному членові, тобто щоб придбали бодай три члени для своїх Відділів ще в цій році. Прийняли рішення про пропозицію без застережень. На цьому й закінчено наради.

Дізнаюся сумною вісткою з Ріджмунда і Знайомих, що в п'ятницю, 10-го жовтня 1969 р. о год. 7:30 веч. на віці заступила в Бозі наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ

бл. п. ЕВА ОРДЕХА ГРОХ

нар. 17-го жовтня 1900 р. в Леманові, повіт Ярослав, Україна.

ПАНАХИДА і ПАРАСТАС були відправлені в неділю і понеділок, 12 і 13-го жовтня 1969 р. в похоронному закладі Duchynsky Funeral Home, 111 Yorkers Ave., Yorkers, N.Y.

ПОХОРОН у вівторок, 14-го жовтня 1969 р. о год. 9:30 ранку з української католицької церкви св. Миколая при Чесній вул. і на цвинтарі Мт. Норв' в Монреалі, Н.Н.

В глибокому смутку:

чоловік — ДМИТРО
донька — ІРИНА з чоловіком ЯРОСЛАВОМ
МОНКОМ і дітьми: ДАРКОМ і
НАТАЛЮ
донька — АННА ГНАТЮК з чоловіком
ЛЮБОМИРОМ, і дітьми: ВОЛОДЗЬОМ
і ПЕТРУСЕМ у Варшаві

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

ДЖЕРЗІ СІТІ і ВАЙОН, Н. Дж.

запрошують Українське Громадянство взяти участь в

Святочні-Жалібних Сходинах

В 10-РІЧЧЯ СМЕРТІ

сл. п. Степана Бандери

що відбудуться

в НЕДІЛЮ, 19-го ЖОВТНЯ 1969 РОКУ о год. 3:30 по пол.

в залі УКР. НАР. ДОМУ в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

В ПРОГРАМІ: Святочна промова — ред. Л. ПОЛТАВА, ХОР БАНДУРИСТОК під

провідом проф. Р. ЛЕВІЦЬКОГО, Декларація Ю. СУМА.

Того самого дня, після Святої Служби Божої буде відслужена ПАНАХИДА ЗА

СПОКІЙ ДУШІ сл. п. СТЕПАНА БАНДЕРИ в Українській Католицькій Церкві св. мт. ПЕТРА і ПАВЛА в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

Увага! СТУДЕНТИ! Увага!

Повідомляється всіх Студентів Ньюарку, Елизабету, Пассейку,

Джерзі Сіті і околиці,

ЩО ОРГАНІЗУЄТЬСЯ

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

ПРИ RUTGERS UNIVERSITY

ПЕРШІ СХОДИНИ ВІДБУДУТЬСЯ

в п'ятницю, 17-го жовтня 1969 року, о год. 7:30 веч.

в Campus Center, кім. ч. 201 при High St., Newark, N.J.

СХОДИНИ ПЕРЕКРУСКА ВЕЧІРКА

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

(ОФІСУ, ОФІС ОЧУ, СУМА, ПАВНА, Т. 6. в. УПА, ТУСМ та СУНВ)

замисляють все Українське Громадянство Нью Йорку і околиці до участі у відзначенні

10-ої РІЧНИЦІ ВБИВСТВА СТЕПАНА БАНДЕРИ

ПАНАХИДА

за спокій душі Провідника ОУН сл. п. СТЕПАНА БАНДЕРИ

буде відправлена

в БЕНДШЕЛ (BANDSHELL) в ЦЕНТРАЛЬНОМУ ПАРКУ

72 вул. та 5-та Евею в Нью Йорку о год. 12:30 по обіді

в суботу, 18-го жовтня 1969 року

По ПАНАХИДІ учасники перейдуть з транспарантами під советському Місію

до Об'єднаних Націй при Лексінгтон Евею та 67-ма вул. в Нью Йорку для

ЖАЛІБНО-ПРОТЕСТАЦІЙНОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ

Під час шкелування будуть з'ясовані цілі Маніфестації для преси та амери-

канського громадянства, як також буде доручене судове оскарження МОСКВИ

за жорстоку та мародівську колоніальну політику в Україні представникам совет-

ської місії до Об'єднаних Націй.

На Маніфестації виступлять сенатор Джон Н. Марк, кандидат на мейора мі-

ста Нью Йорку, проф. Іван Вовчук, п. Вільям Ларкин, та інші.

Міжнародна ПАВНА та Комітет Тисячі Повстанців Нації зголосилися до

співучасті. В день смерті сл. п. Ст. Бандери, 13-го жовтня 1969 року, місцеві Від-

діли ОУН-УВШ влаштовують з Орг. Укр. Визв. Фронту ПАНАХИДІ в українських

церквах та Святочні-Жалібні Сходинах.

Просимо Українські Організації та всіх Українських Громадян-Патріотів до

масової участі у відзначенні 10-ої річниці смерті великого сина України.

ЦІЛОВИЙ КОМІТЕТ

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ

7-й ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ

— влаштовують —

в суботу, 18-го жовтня 1969 року, в год. 8:30 веч.

ВЕЛИКУ ОСІННЮ ЗАБАВУ

в залі Українського Народного Дому

140 — 2-га Евею, Нью Йорк, Н. Н.

Грас оркестра А. СТАШНСЬКОГО

Квитки вступу \$3.50 в передпродаж, в Доміні УСК-у, в день застави \$4.50.

БУФЕТ ВІЛЬНИЙ.

Жіночий Комітет

Українського Народного Союзу

З НАГОДИ

75-річчя Українського Народного Союзу

— влаштовує —

ПРОГУЛЯНКУ на СОЮЗІВКУ

в неділю, 19-го жовтня 1969 року

СЛУЖБА БОЖА — ПІКНІК — РОЗДАЧА НАГОРОД.

В ПРОГРАМІ: Насамперед Увага Любович — Нарис з побуту в Казахстані,

ред. Олена Перожак-Смідак — Зв'язки українського жіноцтва в Америці,

Фільм з пейзажів в Україні — враження і пояснення — Оксана Ленець, акор-

деоніст — Ірина Бискуп — сопрано.

Відбудуть три групові нагороди для жінок, що організували найбільше членів

для УНСОУ в часі 1-го січня до 17-го жовтня 1969 р. (19 жовтня, якщо апліка-

ції привезуть зі собою на Союзівку в той день), та нагороди для заслужених

жінок і будиноків "Союзу". Запрошуються Відділи УНСОУ, молодь та грома-

дянство до участі у святкуванні, та рівночасно мати нагоду бути серед юрси

копозової осей на Союзівці. Приїжджайте всі на Союзівку в неділю, 19-го жовтня

1969 року.

Зголошення на автобуси заздалегідь приймають: Д-р В. Палівор або Е. Ма-

марин в Салемонсві, 98 2nd Avenue, New York City щоденно від візиту до су-

боти від 10 ранку до 3 по пол. і вівторок і п'ятницю ввечері від 6 до 8 ST 7-1336.

В понеділок замість В. Асторі — М. Хонячук — RA 6-4438.

Дізнаюся сумною вісткою з Українського Громадянством,

що 10-го жовтня 1969 р. з волі Всевисшнього,

по тяжкій недугі, прикинувши Св. Тайном, упокоївся

в Бозі на 88-му році життя

бл. п. професор

ІВАН ФЕДОРОВИЧ

ВЛАСОВСЬКИЙ

довголітній суспільно-громадський та церковний діяч

Волод., Директор Української Гімнзії в Лутську, посол

до Польського Союзу у Варшаві, довголітній секретар

Священного Синоду Української Автокефальної Правос-

лавної Церкви, визначний український православний

богослов і викладач богословських наук у Коледжі св.

Андрія у Вінніпегу, автор чисельних праць на церковно-

історичні й богословські теми, а в останніх роках автор

монументальної 5-ти томової праці "Нарис історії Укра-

їнської Православної Церкви" й богословської праці

"Православне Християнське Моральне Богословство", По-

чесний член Українського Православного Братства св.

Володимира в Торонті.

Тіло Покійного спочиває у похоронній каплиці Кар-

дмала при вул. Бетіст, 366.

ПАНАХИДА за спокій душі Спочилого — 11 і 12-го

жовтня 1969 р. о год. 6:30 веч. а в понеділок, 13-го жо-

втя, о год. 6:30 веч. тіло Спочилого буде перевезено до

Катафрі св. Володимира при вул. Бетіст, де й буде

відправлена чергова Панахида.

У вівторок, 14-го жовтня 1969 р. після Служби Бо-

жої в Катафрі, похоронні відправи й похорон на цвин-

тарі "Проспект".

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку

ДРУЗІ ПОКІЙНОГО

ПРЕДСТАВНИЦТВО ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ

УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ в ЗСА

подє до відомої Української Суспільства,

що в суботу, 18-го ЖОВТНЯ і в неділю,

19-го ЖОВТНЯ 1969 року

в Українських Церквах

м. Нью Йорку і в Бавнд Брук

відбудуться

СЛУЖБИ БОЖІ і ПАНАХИДИ

ЗА СПОКІЙ ДУШІ

св. п. Доктора

СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО

Президента Української Народної Республіки в екзилі

в ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ ЙОГО СМЕРТІ

Порядок Богослужб і Панахид:

1. В суботу, 18-го жовтня 1969 року в 8-й год. ранку в

Українській Католицькій Церкві св. Покрови на Ва-

шингтон Ав. (кім. 174 і 175 стр.) в Бромс — ЗАЛУЖ-

КИНА СЛУЖБА БОЖА.

2. В суботу, 18-го жовтня 1969 року в 10-й год. рано в

Українській Православній Катафрі св. Володимира —

160 Вест 82-га Стр. — СЛУЖБА БОЖА.

3. В неділю, 19-го жовтня 1969 року в 11-й год. рано в

Українській Католицькій Катафрі св. ЮРА — 7-ма

стр. в Нью Йорку відбудеться (як допід в Каліні)

— СЛУЖБА БОЖА.

4. В неділю, 19-го жовтня 1969 року в 2-й год. по пол.

на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд

Брук в Нью Джерзі відбудеться на могили УРОЧИС-

ТА ПАНАХИДА.

Добізд до Бавнд Бруку автобусом з "Бас Терміналу",

42-га Стр. в неділю, в 12 год. 15 хв. дня.

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗСА

МОВИЗНАВЧА КОМІСІЯ

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

відбудеться в суботу, 18-го жовтня 1969 року в годні

5-й веч. в залі НТШ, 302 Вест 13 вулиці в Нью Йорку.

Програма:

1. Відкриття.

2. Проф. д-р П. КОВАЛИВ: доповідь на тему "До проб-

леми походження східнослов'янських народів та їх

мов".

Вед. вільний.

Управа Мовознавчої Комісії НТШ

ОКРУЖНА РАДА

СОЮЗУ УКРАЇНКО-АМЕРИКИ в НЬО ЙОРКУ

— влаштовує —

в неділю, 19-го жовтня 1969 року

о год. 4-й по пол.

в УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНО-

МИСТЕЦЬКІЙ КЛУБІ

149 2-га евею, Нью Йорк, Н. Н.

ЗУСТРІЧ

3 ПИСЬМЕННИЦЯМИ

на яку запрошує Українське Громадянство.

В програмі — реферат — Огляд жіночої творчості за

роки 1965-1968. Мистецтве читання. Лекцію читати візь-

муть пани: Олена Василівна, Людмила Гурієвна, Діма, Оле-

на Звоніжко, Алла Косовська, Лєся Храпальна. Вистав-

ка жіночок. Автограф. Спільний чай. Вступ \$2.00.

Мистці з Франції

визмуть участь

у виставці ОМУА

Нью Йорк. — Багато укра-

їнських мистців з Франції,

Південної Америки й Кана-

ди зголосили свою участь у

16-й виставці Об'єднаних

мистців українців Америки

(ОМУА), яка буде відкрита

неділю 14 грудня в суботу 18 ц.

м. від 12 до год. 8 веч. Упра-

ва ОМУА розіслала в цій

справі обійчик ще з почат-

ком цього року.

Безпечніше із F-53

ШТУЧНИМИ

ЗУБАМИ

Під час існування й говоріння.

Не журитися, що ваші штуч-

ні зуби розхитуються, або ви-

падуть в невідповідному часі.

Щоб бути безпечним і мати

більшу вигоду — просто по-

кропіть по своїх плечах три-

чі FASTEETH. Пласти FASTEETH

тримає сильніше од-

наково дощипно, як горішню

протезу. Облегчує їдіння.

FASTEETH є алмазною. Не

дає поємаку глуми чи пасті!

Зуби протеза, яка добре при-

стає, конечно для здоров'я.

Відвідайте правильно свого

дентиста. Діє та йте FASTEETH.

